

Διαγωνίσματα προσομοίωσης
Αρχαία Ελληνικά
Θεωρητικής Κατεύθυνσης

Ημερήσιο Γενικό Λύκειο
Γ' Τάξη

Άρης Ιωαννίδης

Ο Άρης Ιωαννίδης

Γεννήθηκε το 1973 στο Βόλο. Το 1991 εισήχθη στο Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, απ' όπου έλαβε το πτυχίο του το 1995. Από το 1996 ασχολήθηκε με ιδιαίτερα μαθήματα, ενώ από το 2006 διευθύνει το «Φιλολογικό και Οικονομικό Φροντιστήριο», στο Βόλο με δύο εκπαιδευτήρια (1^ο εκπαιδευτήριο: Τοπάλη 15-Δημητριάδος, 2^ο εκπαιδευτήριο Κ. Καρτάλη 28-Δημητριάδος, τηλ. 24210 - 23227).

Άρης Ιωαννίδης

Διαγωνίσματα προσομοίωσης

**Αρχαία Ελληνικά
Θεωρητικής Κατεύθυνσης**

Ημερήσιο Γενικό Λύκειο

Γ' Τάξη

schooltime.gr, Εκπαιδευτική σειρά «Διαγωνίσματα προσομοίωσης»:
Αρχαία Ελληνικά Θεωρητικής Κατεύθυνσης, Ημερήσιο ΓΕΛ, Γ' τάξη

Επιμέλεια: Άρης Ιωαννίδης

Απρίλιος 2014

© schooltime.gr

© Άρης Ιωαννίδης

Εκδοτική επιμέλεια

Γιώργος Β. Σκάθαρος

Εκδόσεις schooltime.gr

Εκπαίδευση & πολιτισμός

Τηλ.: 6977554086

e-mail: info@schooltime.gr

website: www.schooltime.gr

Το ψηφιακό βιβλίο διανέμεται δωρεάν αποκλειστικά από τον δικτυακό τόπο
schooltime.gr

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή του έργου -ολική, μερική ή Περιληπτική- με
οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ή άλλο, χωρίς τη
γραφπή άδεια του εκδότη και τη σύμφωνη γνώμη του συγγραφέα

Σε συνεργασία με έγκριτους εκπαιδευτικούς, το schooltime.gr παρουσιάζει μια νέα εκπαιδευτική σειρά με τίτλο «Διαγωνίσματα προσομοίωσης».

Διαγώνισμα Προσομοίωσης

2013-2014

Γ' Τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου

Αρχαία Ελληνικά Θεωρητικής Κατεύθυνσης

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΛΑΤΩΝ - ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ

Ενότητα 5η (323a-e)

Η πολιτική αρετή ως κοινή και φυσική ιδιότητα όλων των ανθρώπων

Ἴνα δὲ μὴ οἴη ἀπατᾶσθαι ὡς τῶ ὄντι ἡγούνται πάντες ἄνθρωποι πάντα ἄνδρα μετέχειν δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης πολιτικῆς ἀρετῆς, τότε αὐτὸ λαβὲ τεκμήριον. Ἐν γὰρ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, ὡσπερ σὺ λέγεις, ἐάν τις φῆ ἀγαθὸς ἀύλητῆς εἶναι, ἢ ἄλλην ἠντινοῦν τέχνην ἢν μὴ ἐστίν, ἢ καταγελῶσιν ἢ χαλεπαίνουσιν, καὶ οἱ οἰκεῖοι προσιόντες νουθετοῦσιν ὡς μαινόμενον· ἐν δὲ δικαιοσύνῃ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ πολιτικῇ ἀρετῇ, ἐάν τις καὶ εἰδῶσιν ὅτι ἄδικός ἐστιν, ἐάν οὗτος αὐτὸς καθ' αὐτοῦ τάληθῆ λέγῃ ἐναντίον πολλῶν, ὃ ἐκεῖ σωφροσύνην ἡγούντο εἶναι, τάληθῆ λέγειν, ἐνταῦθα μανίαν, καὶ φασιν πάντας δεῖν φάναι εἶναι δικαίους, ἐάντε ᾧσιν ἐάντε μὴ, ἢ μαίνεσθαι τὸν μὴ προσποιούμενον [δικαιοσύνην]· ὡς ἀναγκαῖον οὐδένα ὄντιν' οὐχὶ ἀμῶς γέ πως μετέχειν αὐτῆς, ἢ μὴ εἶναι ἐν ἀνθρώποις. Ὅτι μὲν οὖν πάντ' ἄνδρα εἰκότως ἀποδέχονται περὶ ταύτης τῆς ἀρετῆς σύμβουλον διὰ τὸ ἡγεῖσθαι παντὶ μετεῖναι αὐτῆς, ταῦτα λέγω· ὅτι δὲ αὐτὴν οὐ φύσει ἡγούνται εἶναι οὐδ' ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, ἀλλὰ διδακτὸν τε καὶ ἐξ ἐπιμελείας παραγίγνεσθαι ᾧ ἂν παραγίγνηται, τοῦτό σοι μετὰ τοῦτο πειράσομαι ἀποδείξαι. Ὅσα γὰρ ἡγούνται ἀλλήλους κακὰ ἔχειν ἄνθρωποι φύσει ἢ τύχῃ, οὐδεὶς θυμοῦται οὐδὲ νουθετεῖ οὐδὲ διδάσκει οὐδὲ κολάζει τοὺς ταῦτα ἔχοντας, ἵνα μὴ τοιοῦτοι ᾧσιν, ἀλλ' ἐλεοῦσιν· οἷον τοὺς αἰσχροὺς ἢ σμικροὺς ἢ ἀσθενεῖς τίς οὕτως ἀνόητος ὥστε τι τούτων ἐπιχειρεῖν ποιεῖν; Ταῦτα μὲν γὰρ οἶμαι ἴσασιν ὅτι φύσει τε καὶ τύχῃ τοῖς ἀνθρώποις γίγνεται, τὰ καλὰ καὶ τὰναντία τούτοις· ὅσα δὲ ἐξ ἐπιμελείας καὶ ἀσκήσεως καὶ διδαχῆς

οἴονται γίγνεσθαι ἀγαθὰ ἄνθρωποις, ἐάν τις ταῦτα μὴ ἔχη, ἀλλὰ τὰναντία τούτων κακὰ, ἐπὶ τούτοις που οἷ τε θυμοὶ γίνονται καὶ αἱ κολάσεις καὶ αἱ νουθετήσεις. Ὡν ἔστιν ἐν καὶ ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀσέβεια καὶ συλλήβδην πᾶν τὸ ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς.

A1. Από το παραπάνω κείμενο να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του αποσπάσματος:

«Ὅτι μὲν οὖν πάντ' ἄνδρα εἰκότως... τὸ ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς.».

Μονάδες 10

B1. Να εντοπίσετε το συλλογισμό (εμπειρική απόδειξη) που διατυπώνει ο Πλάτωνας για την καθολικότητα της πολιτικής αρετῆς και να τον αξιολογήσετε.

Μονάδες 10

B2. Ποιες είναι οι διαφορετικές σημασιολογικές αποχρώσεις που λαμβάνει η λέξη «φύσις», στην αρχαία ελληνική γραμματεία;

Μονάδες 10

B3. Με βάση το κείμενο που σας δίνεται και το παρακάτω μεταφρασμένο απόσπασμα, να εξηγήσετε ποιος είναι ο βασικός στόχος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

[...]και εἴαν, σε περίπτωσι που κάποιος δεν μετέχει σ' αὐτό, εἴτε παιδί εἶναι, εἴτε ἄνδρας εἴτε γυναῖκα, πρέπει να τον διδάσκουμε και να τον τιμωροῦμε, μέχρι που, με την τιμωρία, να βελτιωθεῖ· και εἴαν, σε διαφορετικὴ περίπτωσι, πρέπει να εκδιώκουμε ἀπὸ την πόλιν ἢ να σκοτώνουμε ως ἀνίατο ὅποιον δεν υπακούει σε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀκόμα και μετὰ τὴν διδασκαλία, ἀκόμα και μετὰ τὴν τιμωρία· [...]

[...]Στην πραγματικότητα, ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία να διδάσκουν και να νουθετοῦν, συνεχίζοντας για ὅλη τὴ ζωὴ. Ἀμέσως μόλις ἀρχίσει να καταλαβαίνει ἓνα παιδί τι του λένε, και ἡ παραμὰνα του και ἡ μητέρα του και ὁ παιδαγωγὸς του και ὁ ἴδιος ὁ πατέρας του ἀγωνίζονται γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, για τὸ πὼς δηλαδὴ θα βελτιωθεῖ τὸ ἀγόρι, διδάσκοντάς το για κάθε του πρᾶξι και για κάθε του λόγο και ἐξηγώντας του ὅτι αὐτὸ εἶναι δίκαιο και τὸ ἄλλο ἀδικο, και ὅτι αὐτὸ εἶναι καλὸ και

το άλλο αισχρό, και αυτό όσιο και εκείνο ανόσιο, και ότι αυτά πρέπει να τα κάνεις και αυτά να μην τα κάνεις. Κι όταν ακούει με τη θέληση του, πάει καλά. Εάν όμως δεν υπακούει, τότε, με τις απειλές και τα χτυπήματα το "ισιώνουν", σαν δέντρο που λογίζει και γέρνει.[...]

Μονάδες 10

B4. Τι γνωρίζετε για το «μύθο» ως μέθοδο έκθεσης των απόψεων του Πρωταγόρα και των σοφιστών; Ο Πλάτωνας με ποιον τρόπο χρησιμοποίησε το «μύθο»;

Μονάδες 10

B5. Να βρείτε στο παραπάνω πρωτότυπο διδαγμένο κείμενο μία ετυμολογικά συγγενή λέξη, απλή ή σύνθετη, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής:

κατάληψη, δυσνόητος, διαδοχή, επίδειξη, διαχείριση, ασέβεια, ιστορία, σθεναρός, λήθαργος, κολοβός.

Μονάδες 10

Γ. Αδίδακτο κείμενο

Ξενοφώντας, Έλληνικά Δ', 2, 10-13

Άλλ' ἐμοὶ δοκεῖ, ἔφη, ὦ ἄνδρες σύμμαχοι, ὅμοιον εἶναι τὸ τῶν Λακεδαιμονίων πρᾶγμα οἷόνπερ τὸ τῶν ποταμῶν. οἷ τε γὰρ ποταμοὶ πρὸς μὲν ταῖς πηγαῖς οὐ μεγάλοι εἰσὶν ἀλλ' εὐδιάβατοι, ὅσῳ δ' ἂν πορρωτέρῳ γίνωνται, ἐπεμβάλλοντες ἕτεροι ποταμοὶ ἰσχυρότερον αὐτῶν τὸ ρεῦμα ποιοῦσι, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ὡσαύτως, ἔνθεν μὲν ἐξέρχονται, αὐτοὶ μόνοι εἰσὶ, προϊόντες δὲ καὶ παραλαμβάνοντες τὰς πόλεις πλείους τε καὶ δυσμαχώτεροι γίνονται. ὁρῶ δ' ἔγωγε, ἔφη, καὶ ὅποσοι σφῆκας ἐξαιρεῖν βούλονται, ἐὰν μὲν ἐκθέοντας τοὺς σφῆκας πειρῶνται **θηρᾶν**, ὑπὸ πολλῶν τυπτομένους· ἐὰν δ' ἔτι ἔνδον ὄντων τὸ πῦρ προσφέρωσι, πάσχοντας μὲν οὐδέν, χειρουμένους δὲ τοὺς σφῆκας. ταῦτ' οὖν ἐνθυμούμενος ἠγοῦμαι κράτιστον εἶναι μάλιστα μὲν ἐν αὐτῇ,

εἰ δὲ μή, ὅτι ἐγγύτατα τῆς Λακεδαιμόνος τὴν μάχην ποιῆσθαι. δόξαντος δ' εὖ λέγειν αὐτοῦ ἐψηφίσαντο ταῦτα.

Γ1. Να γράψετε τη μετάφραση του παραπάνω κειμένου.

Μονάδες 20

Γ2. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ἐμοὶ : τον ίδιο τύπο στο γ' πρόσωπο

ἄνδρες: τη δοτική ενικού

πορρωτέρω: τον υπερθετικό βαθμό

πλείους: τον ίδιο τύπο στο θετικό βαθμό

γίνωνται: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' στην ίδια φωνή

ἐπεμβάλλοντες: τον ίδιο τύπο στον παρακείμενο

ἐξέρχονται: το γ' πληθυντικό πρόσωπο τη ευκτικής ενεστώτα

πειρῶνται: το απαρέμφατο του παθητικού αορίστου α'

προσφέρωσι: την αιτιατική ενικού του θηλυκού γένους της μετοχής αορίστου β'

ἐψηφίσαντο: το α' πληθυντικό πρόσωπο ευκτικής μέλλοντα στην ενεργητική φωνή.

Μονάδες 10

Γ3. α) Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων και φράσεων:

ἐμοί, ἐπεμβάλλοντες, πλείους, θηρᾶν, ἐν αὐτῇ, ταῦτα

Μονάδες 6

Γ3. β) Να βρεθούν οι υποθετικοί λόγοι του κειμένου και να αναγνωριστεί το είδος τους.

Μονάδες 4

Εκδόσεις schooltime.gr

Εκπαίδευση & Πολιτισμός

Τηλ.: 6977554086

e-mail: info@schooltime.gr

website: www.schooltime.gr

